

Valtioneuvoston päätös puolustusvoimien hakemukseen saada kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 29 päivänä heinäkuuta 1977 annetussa laissa (603/1977, jäljempänä lunastuslaki) ja omaisuuden lunastuksesta puolustustarkoituksiin 30 päivänä joulukuuta 1996 annetussa laissa (1301/1996) tarkoitettu lunastuslupa (Vekaranjärven ampumaradan melualueella sijaitsevat vapaa-ajankiinteistöt).

Annettu Porvoossa 4 päivänä toukokuuta 2017

Puolustusvoimat (jäljempänä hakija) on pyytänyt valtioneuvostolta kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977, jäljempänä lunastuslaki) 5 §:ssä ja omaisuuden lunastuksesta puolustustarkoituksiin annetun lain (1301/1996) 2 §:ssä tarkoitettua lupaa saada lunastamalla hankkia Metsähallituksen omistukseen puolustusvoimien käyttöön Kouvolan kaupungissa sijaitsevat kaksi loma-asuinkiinteistöä (Lähteranta 286-440-3-38 ja Mariniemi 286-440-3-39).

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 11.2.2011 myöntänyt ympäristöluvan Vekaranjärven ampumaradan toiminnalle. Asiaa on käsitelty myös Vaasan hallinto-oikeudessa, joka on antanut 27.3.2013 päätöksen asiassa. Hallinto-oikeuden päätös on lainvoimainen.

Ympäristöluvan lupamääräyksessä 3 on asetettu mm. velvoite vähentää ampumaratojen toiminnasta aiheutuvaa melua seuraavasti:

"Luvan saajan on vähennettävä ampumaradan melua ympäristössä tai muuten järjestettävä toiminta niin, että toiminnan aiheuttama melutaso asuinkiinteistöjen pihalueella on enintään 65 dB (LAI_{max}) ja loma-asuinkiinteistöjen pihalueella enintään 60 dB (LAI_{max}). Loma-asuinkiinteistöjen melutasoraja on tavoitteellinen, mutta loma-asuntoja koskien enintään 65 dB:n (LAI_{max}) melutaso on saavutettava viimeistään 31.12.2015 mennessä."

Puolustusvoimien logistiikkalaitokselle on myönnetty Etelä-Suomen Aluehallintoviraston päätöksellä ESAVI/731/2015 kolmen vuoden määräajan pidennys melutason raja-arvojen saavuttamiseksi. Muutetun lupamääräyksen 3 mukaisesti melutaso on saavutettava 31.12.2018 mennessä.

Karjalan prikaatin toimintaedellytysten turvaaminen Vekaranjärven ampumaradalla edellyttää, että ympäristöluvan lupamääräysten asettamat vaatimukset kyetään täyttämään. Ympäristöluvan lupamääräys 3 on

mahdollista täyttää vain hankkimalla melu-raja-arvon 65 dB sisäpuolella sijaitsevat loma-asuinkiinteistöt valtion omistukseen, koska meluarvon laskeminen muilla toimenpiteillä alle 65 dB on mahdollista vain lopettamalla harjoitustoiminta. Tästä syystä puolustusvoimat on esittänyt alueen lunastamista valtion omistukseen.

Merkittävistä ja laaja-alaisista toimenpiteistä huolimatta meluraja-arvo 65 dB ylittyi yhdeksän loma-asuinkiinteistön piha-alueella. Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunta on 3.2.2015 antanut Metsähallitukselle toimeksiannon koskien mainittujen yhdeksän loma-asuinkiinteistön hankkimista vapaa-ehtoisin kaupun puolustusvoimien käyttöön. Metsähallitus on saanut hankittua näistä kiinteistöistä seitsemän valtion omistukseen. Kahden loma-asuinkiinteistön (Lähteranta 286-440-3-38 ja Mariniemi 286-440-3-39) omistajat eivät ole olleet halukkaita myymään omistamiaan kiinteistöjä. Nämä kiinteistöt sijaitsevat ampumaradan välittömässä läheisyydessä.

Pyydetyt lausunnot

Kouvolan kaupunki on toimittamallaan otteella kaupungin hallituksen pöytäkirjasta 12.12.2016 lausunut, että kaupungilla ei ole huomautettavaa koskien lausunnolla olevaa lunastuslupahakemusta. Lunastuksen kohteena olevalla alueella ei ole voimassa maakuntakaavan lisäksi muita kaavoja. Kohdealueella ei ole vireillä kaupungin toimesta käynnistettyjä kaavoitushankkeita eikä sellaisia ole tarkoitus aloittaa niin kauan kuin Vekaranjärven ampumaratamelua koskevan ympäristöluvan täytäntöönpano on kesken. Myöskään yksityisen aloitteesta vireille laitettava ranta-asemakaavaa ei ole alueella menossa. Kaupungilla ei omalta osaltaan ole tiedossa sellaisia erityisiä seikkoja, joilla olisi vaikutusta lunastuslupahakemuksen käsittelyyn ja päätöksentekoon.

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on 8.12.2016 antamassaan lausunnossa viitannut asiassa aiemmin antamiinsa lausuntoihin ja korostanut Vaasan hallinto-oikeudelle 22.4.2016 antamansa lausunnon pohdintaa terveyshaitoista. Mainitussa aiemmin annetussa lausunnossa on arvioitu, että käsillä olevassa tapauksessa toiminnasta ei muodostune varsinaista terveyshaittaa.

Kymenlaakson liitto on 21.11.2016 antamassaan lausunnossa arvioinut, että ampuma-ratojen toiminta ei ole ristiriidassa maakuntakaavan kanssa, ja kaikki mahdolliset melua rajoittavat toimenpiteet harjoitustoiminnan lopettamista

lukuun ottamatta on toteutettu. Lunastuksen kohteena olevat kaksi kiinteistöä sijaitsevat maakuntakaavan melualueella. Kymenlaakson Liitolla ei ole huomautettavaa Vekaranjärven ampumaradan kehittämiseen liittyvästä lunastuslupa-asiasta.

Maa- ja metsätalousministeriö on 30.11.2016 antamassaan lausunnossa puoltanut lunastuslupahakemusta.

Maanomistajien kannanotot

Kiinteistön Mariniemi 286-440-3-39 omistaja Taimi Jylhänsalo on asianhoitajansa Armi Jylhänsalo-Laine välityksellä ilmoittanut vastustavansa lunastusta. Kiinteistö on omistajan mukaan ollut hänen sukunsa hallussa ennen varuskunnan tuloa, kesämökin rakennusvaiheessa ampumaradasta ei ollut tietoa. Ampumaradan melu ei ole häirinnyt. Omistajan mukaan on harvinaista, että ampumaradalla on toimintaa yhtä aikaa loma-kiinteistöillä käyntien kanssa. Jylhänsalo ilmoittaa omistavansa myös metsäpalstan (5,9 Ha, Ruokola) ampumaradan melualueella ja katsoo, että kiinteistön ”Mariniemi” lunastaminen vaikeuttaa metsäpalstan hoitoa.

Kiinteistöyhtymä Lähderannan 286-44-3-38 omistajat ovat ilmoittaneet vastustavansa lunastusta. Omistajat katsovat, että melutaso heidän kiinteistönsä piha-alueella ei ylitä 65 dB tasoa. Omistajat katsovat, että puolustusvoimien tulisi hakea ympäristöluvan muuttamista. Omistajat katsovat myös, että kohdekohtaiset meluntorjuntatoimenpiteet tulisi katsoa ensisijaisiksi lunastamiseen nähden. Kiinteistönomistajien mukaan Metsä-hallituksen tarjoama hinta lomakiinteistöistä ei mahdollista vastaavan lomakiinteistökokonaisuuden hankkimista, eikä Metsähallitus ole tosiasiallisesti ollut halukas neuvottelemaan asiassa. Kiinteistönomistajat katsovat myös, että puolustusvoimien ja Metsähallituksen asiassa antamissaan selvityksissä esittämä tasapuolisen kohtelun vaatimus vapaaehtoisella kaupalla myyneisiin kiinteistön omistajiin ja nyt lunastuslupamenettelyn kohteen olevien kiinteistöomistajien välillä on perusteeton, eikä sen tulisi vaikuttaa lunastamisen vaihtoehtojen selvittämiseen. Omistajat pitävät myös kohtuuttomana, että ympäristöluvan määräykset meluhaittojen rajoittamisesta voivat johtaa yksityisen omaisuuden pakkolunastukseen.

Hakijan vastine

Puolustusvoimien mukaan ympäristölupa ei ole jättänyt toiminnanharjoittajalle tulkinnanvaraa; puolustusvoimien on toiminnassaan noudatettava ympäristölupaa ja toisaalta huolehdittava lakisääteisen tehtävänsä toteuttamisesta.

Ympäristölupapäätös on velvoittava, josta syystä lupamääräysten noudattaminen ei ole harkinnanvaraista myöskään sellaisessa tilanteessa, jossa kiinteistön omistaja ei koe viihtyvyyshaittaa.

Puolustusvoimat toteaa, että Vekaranjärven ampumaradan melualueet on määritetty laskentamallilla, joka huomioi myös maaston muodot. Melun laskentamallia käytetään ampumaratamelun selvittämisessä ja arvioinnissa laajalti ja kokemukset sen käytöstä ovat olleet hyviä. Lähderanta kiinteistön rajalla olevassa mittauspisteessä tehdyissä melun seurantamittauksissa (v. 2013–2016) mittaustulokset ovat olleet 65 dB LAImax raja-arvon molemmin puolin. Mittaustulosten keskiarvo neljän kerran mittauksista ylittää raja-arvon radan R3 ammunnoista ja on raja-arvon tasolla radan R2 ammunnoista. Mittauspiste P5 on hyvin lähellä mallilaskennalla määritettyä 65 dB melualueen rajaa, joten mittaustulokset tukevat mallilaskennan oikeellisuutta ja sitä että raja-arvo ylittyy kiinteistöillä Lähderanta ja Mariniemi.

Valtioneuvosto on käsitellyt hakemuksen ja todennut, että hanke on yleisen tarpeen vaatima ja että omaisuuden lunastus on tarpeen ympäristöluvan määräyksien noudattamiseksi.

Tämän vuoksi valtioneuvosto on harkinnut oikeaksi lunastuslain 4 §:n nojalla antaa puolustusvoimille luvan hakemuksen ja siihen liitetyn kartan mukaisesti lunastamalla hankkia omistusoikeus kiinteistöihin Lähderanta 286-440-3-38 ja Mariniemi 286-440-3-39 Kouvolan kaupungissa.

Lunastuslupaa koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valitusaika on 30 päivää tiedoksisaannista. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Puolustusministeri Jussi Niinistö

Ympäristöneuvos Matias Warsta

TIEDOKSI

Maanmittauslaitos
Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Kymenlaakson liitto
Kouvolan kaupunki
Pääesikunta
Maanomistajat

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin on kysymyksessä sijaistiedoksianto, päätös katsotaan saadun tiedoksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon muutosta haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiamiehen valtakirja
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuullaan lähettää myös postitse, sähköpostitse tai toimittaa lähetin välityksellä. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika on kello 8.00 - 16.15.

Valittajalta peritään korkeimmassa hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 500 euroa. Tuomioistuinnmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Korkeimman hallinto-oikeuden postiosoite	PL 180, 00131 Helsinki
käyntiosoite	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
puhelinvaihte	029 56 40200
telekopio	029 56 40382
sähköposti	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi